

GONIEC

WIECZORNY ILUSTROWANY

Wielkie premja „Gońca Wieczornego“

Dziś na piątej liście figuruje 120 nazwisk

Koło fortuny pracuje wciąż niezmordowanie

Darzy ono swych wybrańców cennymi premjami
Piętrzą się masy wylosowanych przedmiotów

(Patrz stronica 3)

Znowu olbrzymie nadużycia

Tym razem w zakładach samochodowych X-go dywizjonu w Jarosławiu

Major Kowalski i por. Baruszyński aresztowani

Z Jarosławia donoszą:

Miasto stoi pod wrażeniem wykrycia olbrzymich nadużyć w zakładzie samochodowym 10-go dywizjonu, na których to temat krąży u nas formalnie fantastyczne wersje. Korespondent zwrócił się w tej sprawie do znanego ze swej energii i obiektywności dowódcy garnizonu, p. generała Hempla z prośbą o udzielenie wyjaśnień w niniejszej sprawie.

— Mogę panu tyle powiedzieć, że na skutek różnych doniesień wyłoniłem specjalną komisję dla zbadania sprawy, która wykryła różne nieprawidłowości, wobec czego sprawę oddałem sądowi — tak brzmiała w lapidarny sposób ujęta odpowiedź.

Wedle zebranych atoli informacji na innej drodze, sprawa przedstawia się następująco: „Nieprawidłowości” owe, powiedzmy szczerze i otwarcie, grube nadużycia, godzące nie tylko w skarb państwa, ale i siłę zbrojną na wypadek mobilizacji, sięgają jeszcze r. 1923, były systematycznie z całą precyzyjnością uprawiane i byłyby dalej może uchodziły wskutek zrzeczności sprawców. gdyby nie „znak czasu”, t. j. redukcja kilku funkcjonariuszy, zajętych w zakładzie samochodowym, którzy obecnie rozgoryczeni wskutek redukcji, zrobili doniesienie, na skutek którego po przesłuchaniu licznych świadków przez prowadzącego dochodzenia majora żandarmerji wojskowej z Przemyśla, dra

Friesera, zostali przyaresztowani dowódca zakładów samochodowych, major Józef Kowalski i por. Kazimierz Baruszyński, obaj odstawieni do sądu wojskowego w Przemyślu. Major żandarmerji, dr. Frieser dalej prowadzi dochodzenia, przesłuchując świadków.

Wiadomość o przyaresztowaniu majora Kowalskiego wywołała w mieście la-

two zrozumiałe poruszenie, tembardziej, że przed niedawnym czasem ożenił się z córką bardzo poważnej i szanowanej tu rodziny obywatelskiej, właścicielki ziemskiej K. Ze względu na tajemnicę śledztwa, wstrzymujemy się z bliższymi szczegółami tej, niestety, tak sensacyjnej sprawy.

Komedja wyroku

na morderców Mate'ottiego

Teoretycznie 12 lat więzienia — praktycznie 1 rok 11 miesięcy i 20 dni

RZYM, 24.3. W procesie o zamordowanie Matteotti'ego zapadł dziś wyrok. Dwaj oskarżeni: Viola i Malacria zostali uwolnieni, natomiast Dumini, Volpi i Poveromo zostali skazani za podstępne zabójstwo na 12 lat więzienia. Ponieważ nie zostało dowiedzione, który z trzech skazanych był bezpośrednim sprawcą zamordowania Matteotti'ego, zredukowano karę każdemu z nich do 7 lat. Wskutek przyjęcia przez przysięgłych ogólnych okoliczności łagodzących, zmniejszono ka-

re do pięciu lat, 11 miesięcy i 20 dni. Ponieważ przyjęto dalej, że morderstwo było przestępstwem politycznym, co zmniejsza karę o dalsze cztery lata, przeto pozostaje skazanym do odcięcia 1 rok, 11 miesięcy i 20 dni z zaliczeniem aresztu (dczego. Dumini został aresztowany, jak wiadomo 12 czerwca 1924 roku, zostanie więc wypuszczony na kilka dni przed wspólnie skazanymi w pierwszych dniach czerwca b. r.

Dolar w Łodzi

Na prywatnym rynku walut obcych w Łodzi panuje w dniu dzisiejszym zupełna cisza.

Przy nikłym popycie i niewielkiej ilości materiału dolarowego w podaży, kurs kształtował się na poziomie 8.14 w płaceniu, 8.16 w oddawaniu przy tendencji spokojnej.

Bank Polski ofiaruje w dniu dzisiejszym za dolary 7.88.

Manifestacja senatu czeskiego na cześć Polski

PRAGA. (PAT). Senat przyjął wczoraj w drugim czytaniu czeskosłowacko-polską umowę likwidacyjną w sprawach finansowych i czeskosłowacko-polską umowę o ruchu granicznym. Przy pierwszym czytaniu tych umów poszczególne mówcy przemawiali bardzo życzliwie o stosunku Czechosłowacji do Polski. Przy przyjęciu tych umów w pierwszym czytaniu, prezydent senatu Klofáč wygłosił serdeczne przemówienie, wyrażając radość z powodu zacieśnienia się stosunków czesko-słowacko-polskich, poczem izba urządziła manifestację na cześć Polski.

Odnowienie sojuszu między Polską a Rumunią

WARSZAWA, 25 marca. — Rokowania, dotyczące odnowienia sojuszu polsko-rumuńskiego o dalszych pięć lat weszły w stadium końcowe i w najbliższych dniach będą sfinalizowane.

Podpisanie odnowionego sojuszu nastąpi przed 3 kwietnia w Bukareszcie przez posła Rzeczypospolitej Wielowieyskiego. Sojusz w swej nowej formie jest w porównaniu z poprzednim o wiele więcej uogólniony w części redakcyjnej i ściślej oparty na pakcie ligi narodów. Tem samem należy go raczej uważać za wzajemny pakt gwarancyjny niż za sojusz.

Oryginalne sąsiedztwo

BERLIN, 25 marca. (PAT). „Berliner Tageblatt” dowiaduje się ze źródeł włoskich, że były kronprinz zakupił na wyspie Boromeusza na Lago Maggiore willę „Castagnola”, sąsiadującą z willą ofiarowaną generałowi Caderna.

Wielki Konkurs Świąteczny

„Gońca Wieczornego Ilustrowanego”

Kupon № 8

z dnia 26 marca 1926 r.

Imię, nazwisko i adres: _____

Niniejszy kupon należy wyciąć i schować. Dziesięć odpowiednich kuponów włożyć do koperty i oddać w redakcji „Gońca” w dniach 28, 29 i 30 marca 1926 r.

Walka z chorobami wenerycznymi

Syfilis przynosi większe szkody, aniżeli wszelkie inne choroby

Jedną z najbardziej piekących spraw higieny społecznej, sprawą, dotyczącą ogółu w niemniejszej mierze, jak walka z gruźlicą, alkoholizmem, czy śmiertelnością wśród niemowląt, jest walka z chorobami wenerycznymi, tą prawdziwą plagą ludzkości. Dopiero z końcem XIX-go wieku zabrano się na serio do rzeczy. Pierwszym poważnym krokiem w tej walce była międzynarodowa konferencja dla zapobiegania kile i innym chorobom wenerycznym, zwolana do Brukseli w roku 1899, która to konferencja obsesana została przez wszystkie kulturalne państwa świata. Jak żywym było zainteresowanie ogółu, świadczy fakt, że w konferencji brali udział czynni nie tylko lekarze, ale także i prawnicy, duchowni, dyplomaci, literaci, filantropowie rozmaitego autoramentu, a także i kobiety, podkreślając w ten sposób doniosłość kwestji dla wszystkich bez wyjątku klas społeczeństwa. Od tego czasu problem ten nie zeszedł już z porządku dziennego i nie stracił ani na moment aktualności.

Rozpoczęła się akcja, prowadzona na najrozmaitszy sposób, zależnie od środowiska działania. Posypały się wykłady, druki ulotne, publiczne dyskusje i pokazy mające na celu uświadomienie najszerzszemu kołom ludności niebezpieczeństwa, grożącego im ze strony chorób wenerycznych. Zawiazało się w Brukseli międzynarodowe towarzystwo, którego jedynym celem była właśnie walka z temi chorobami i ujęcie jej w pewne ramy, niezbędne dla zagwarantowania powodzenia.

Do wykorzenienia chorób wenerycznych zabrano się w trojaki sposób, na trzech niejako drogach. Pierwszą, bodaj, czy nie najważniejszą, było zorganizowanie osobistej profilaksy, a więc pouczenie o sposobach uniknięcia nabawienia się chorób wenerycznych. Wiemy, że istnieją pewne warunki, przy dochowaniu których można z dużą dozą prawdopodobieństwa uniknąć infekcji. Otóż uświadomienie tychże, pouczenie najbardziej narażonych osobników, zwłaszcza tam, gdzie skutek specjalnych warunków największe grozi niebezpieczeństwo (np. w wojsku), stało się jednym z najważniejszych etapów w walce z chorobami wenerycznymi. Oczywiście, pożądanym — by było także uświadomienie młodzieży (zwłaszcza dorosłej, opuszczającej szkoły), nie tylko o tem, co im grozi, ale także o środkach obronnych, ale tutaj fałszywa pruderja najczęściej staje na przeszkodzie uświadomianiu, fatalne następstwa pociągając za sobą skutki.

I tutaj rozpoczyna się drugi punkt programu: walka lekarza z chorobą. Metody leczenia, metody łepienia drobnoustrojów, powodujących te choroby, udoskonalały się z dnia na dzień coraz bardziej. Wiedza lekarska systematycznie krok za krokiem wypiera wroga. Odkrycie salvarsanu przez profesora Ehrlicha stało się jednym z punktów zwrotnych w terapii chorób wenerycznych, pozwalających przypuszczać, że nadejdzie kiedyś pora, kiedy syfilis, jedna z najgroźniejszych kłesk ludzkości, zniknie zupełnie z widowni. Ale, aby doprowadzić do tego celu, trzeba więcej szpitali i klinik, ambulatoriów i poradni, domów rekonwalescentów i przytułków dla prostytutek, trzeba jednym słowem więcej okazji do systematycznej, upartej konsekwentnie prowadzonej walki z wenerycznym na koszt państwa.

Tak więc wreszcie zbliżamy się do trzeciego czynnika, który w walce z chorobami wenerycznymi decydujące winien mieć znaczenie: do państwa. Jest to wprawdzie czynnik, którego etatyzm w ostatnich powojennych czasach, doszczętnie został skompromitowany, mimo to jednak omiąć go nie można. Nikt go tutaj zastąpić

nie zdoła, higiena społeczna, regulowana być może tylko wyłącznie przez państwo. Podstawą dla państwowej walki z chorobami wenerycznymi, podstawą, pozwalającą ocenić rozmiar kłeski, musi być przede wszystkim statystyka, ale statystyka dobrze zorganizowana. Najlepiej zorganizowana jest statystyka w krajach skandynawskich, gdzie lekarze obowiązani są co tydzień do zgłaszania listy swych chorych do urzędu zdrowia. Mniej dokładną, ale mimo to do bardzo ciekawych rezultatów prowadzącą jest statystyka pruska. Opieramy się tutaj na danych przedwojennych, które zapewne są pomyślniejsze, niż dzisiejsze, powojenne. Otóż obliczenie, przeprowadzone 25 lat temu wykazało, że w samych Prusach choruje dziennie na choroby weneryczne 3 promille ludności, to znaczy przeszło 100 tysięcy ludzi, z czego mężczyzn 75 procent, a kobiet 25 procent. Obliczono, że jeżeli szkody, wyrządzone majątkowi narodowemu n. p. przez tyfus wynoszą 8 milionów marek, to

choroby weneryczne pociągają za sobą koszt nie mniej, jak 90 milionów rocznie. Są to cyfry, które wiele mówią!

Do obowiązków państwa należy dalej wynalezienie źródeł infekcji i unieszkodliwienie tychże, a więc w pierwszym rzędzie sprawa prostytucji. To zadanie nigdzie nie zostało uregulowane zadawalająco, ani zwalczanie prostytucji, ani jej reglamentacja nie doprowadziły do celu. A dalej; kwestja t. zw. prostytucji tajnej, kwestja obowiązku donoszenia przez lekarzy o każdym wypadku choroby wenerycznej podobnie, jak o innych chorobach zakaźnych — wszystko to są jeszcze sprawy otwarte, niezalutwane. Obowiązek donoszenia o chorobach wenerycznych koliduje z obowiązkiem dochowania tajemnicy lekarskiej. Wreszcie rozwiązanie czeka również i problem karygodności świadomego zarażenia chorobami wenerycznymi, który w walce z temi chorobami przynieśćby mógł olbrzymie korzyści. Dr. A. A.

Bolszewicy chcą zrobić z Ameryki centrum swej propagandy

„Ameryka stanowi główną przeszkodę w rozwoju bolszewizmu”. Taką konkluzję wysnuł w swej mowie wygłoszonej na kongresie międzynarodówki komunistycznej komisarz spraw zagranicznych rządu sowieckiego p. Zinowiew.

W konsekwencji tego oświadczenia wezwał on agentów bolszewickich, aby zrobili ze Stanów Zjednoczonych centrum swej propagandy.

— Nie zapominajcie o tem — mówił Zinowiew — że Ameryka odgrywa obecnie główną rolę w polityce światowej i że jest faktem, z którym musimy się liczyć. To też hasłem naszym nie będzie: „Precz ze Stanami Zjednoczonymi”, lecz: „Precz z imperjalizmem amerykańskim”.

Robiąc na początku swego przemówienia aluzję co do sprawy ewentualnego uznania sowiektów przez rząd amerykański, pan Zinowiew oświadczył:

— Kilka osób wpływowych z Białego Domu utrzymywało, że dopóki trzecia

międzynarodówka będzie istnieć i dopóki ludzie niegodni, do których i ja należę, znajdować się będą przy władzy, to Ameryka odmówi uznania rządowi sowieckiemu. Sądzę, że to ostrzeżenie nie może być traktowane poważnie. Bliskim jest dzień, kiedy Stany Zjednoczone przestaną nas wykreślać ze świata.

W instrukcjach udzielonych przez komisarza Zinowiewa delegatom międzynarodówki polecił on tworzyć w Ameryce organizacje pacyfistyczne, otwierać kluby uczniowskie, zakładać jacejki bolszewickie dla robotników i starać się rekrutować z tych sfer zwolenników komunizmu. Ponadto Zinowiew nalegał na konieczność energiczniejszego niż dotychczas działania wśród żołnierzy „armji burżuazyjnych”. Jest to propaganda — dodał Zinowiew — wymagająca ciężkich ofiar, ale bez której nie możemy spełniać swego obowiązku rewolucyjnego.

5 albo 105 złotych

Kto w tych ciężkich czasach potrafi ułożyć dobry dowcip, DOSTANIE 5 ZŁOTYCH

Czyj dowcip zostanie wylosowany DOSTANIE 5 ZŁOTYCH ZA DOWCIP I 100 ZŁOTYCH NAGRODY RAZEM WIĘC 105 ZŁOTYCH

Za każdy dowcip, nadesłany do redakcji „Gońca”, który będzie wydrukowany na szpaltach naszego pisma, autor dowcipu, jako honorarjum.

OTRZYMA 5 ZŁOTYCH

Po wydrukowaniu 100 kolejnych dowcipów, odbędzie się losowanie. Autor, którego dowcip zostanie wylosowany, prócz normalnego honorarjum,

OTRZYMA 100 ZŁOTYCH

Dowcipy należy oddawać osobiście, lub wrzucać do skrzynki redakcyjnej „Gońca” (Piotrkowska 106). Każdy dowcip powinien być napisany na kartce papieru, i zaopatrzony podpis i adres autora i w kopercie oddany w redakcji „Gońca” (Piotrkowska 106).

Jeden jedyny warunek stawia redakcja przyszłym humorystom i amatorom, a mianowicie:

DOWCIP MUSI BYĆ KRÓTKI I ZWIĘZŁY!

Dziś i dni następnych!
Arcydzieło wytwórni Paramount Pictures

Pod prejerzem opiniji!!!

Reduta

Historia upadku i poświęcenia w 8 akt
wstrzelił scenę ALICE TERRY

Pod program: „DENTYSTA” — wesela amerykańska farsa w 2 akt.

Pocz. o g. 5, ostatni seans o g. 10. — Ceny miejsc: III — 1 Zł., II — 1.50 Zł., I — 2 Zł.

Wiadomości PETEFILM, WARSZAWA.

ANONS: Następny program świąteczny Król śmiechu Harold Lloyd 14 aktów niesamowitych przygód p. t. „Tam, gdzie pieprz rośnie!”

Obrazki paryskie

Noc i dzień

Paryż w marcu.

Zmrok. Lekka, przejrzysta mgła szarobłękitnym pastelem ogarnia ciemne sylwetki domów.

Głuchą monotonię warczących motorów automobilowych przerywa ostry świst syreny — to holowniki ciągną w górę rzeki naładowany sznur berlinek, opuszczając raz po raz czarne kominy, aby bezpiecznie przesliznąć się pod mostami Paryża.

Jeszcze chwila ciszy... i blask, kaskady świateł elektrycznych, olśni oczy skalą swego ogromu. Dziwna tuna uderzy ku chmurom i zbudzi Paryż Nocy.

Cmy ciągną ku światłu...

Niewyraźne cienie, wysuwają się z ciemnych nor i z wytornych hoteli, inną publicznością zapełniają się bary i kawiarnie.

Godzina ósma. Kable i przewodniki elektryczni dochodzą do maksymalnego obciążenia — wszystkie reklamy płoną.

Nawet pocziwa wieża Eiffla świetlnym znakiem chwali dobroć Citroen'a. Dachy, ściany, słupy i kioski płoną, mrugają i wabia przechodnia.

Rzekłbyś — białe noce na bulwarach. Blyskotliwy francuski dowcip, perli się wśród masy przechodniów. Naprawdę masy, bo obliczono, że przed Cafe de la Paix przechodzi na minutę czterysta osób. W godzinę, dwie, przed Operą robi się luźniej. Punkt ciężkości przenosi się na Montmartre, gdzie co chwila „metro” wyrzuca setki osób, a samochody zbijają się w jedną ruchomą masę.

Odurzający zapach perfum, brylanty i toalety. Gładko uczesane główki a la garconne, wychylają się z fałdzystych kołnierzy wieczorowych narzutek, strzelających ostrością kolorów tęczy. Nerwowe nóżki, obciążone jedwabiem pończoszek, kapryśnie stąpają po miękkich dywanach dancinów i music-hall'ów. Karminowe usta, i ceglaste kolory układające się w barwną mozaikę na tle paunowskich sukienek do kolan...

„One” są wszędzie jednakowe. „Oni” zmieniają swój wygląd. Wytworne cylindry z Moulin Rouge, zastępują w trzeciorzędnych knajpach, zawadające czapki i wyzywające szaliki.

Pozatem wszędzie jednakowo życie kipi i wre. „Dziwny karnawał roztacza swe skrzydła, chowając pod płaszczem nocy, ludzkie namiętności, zgniliznę, brud i zbrodnię...

5 rano!

Zgrzyt dwóch ścierających się światów. Paryż Nocy kona — uchodzi aby ustąpić miejsca Pracy. Gasną światła nocnych lokali, a zapalają się w cichych izbach, gdzie rodzina przed pracą spożywa śniadanie.

Idąc do pracy, każdy kupuje gazetę (wychodząca o 5 rano) aby między innymi dowiedzieć się, kogo i na ile okradli ubiegłej nocy. Ruch wzrasta — Paryż Pracy, budzi się na dobre.

O! jak to miasto umie pracować!

Niech nikt nie sądzi, że nocne knajpy Montmartre'u dadzą obraz Paryża. To tylko parę godzin nocy. Jeszcze czasem rano da się zauważyć granice dwóch światów, kiedy w „metro” czy tramwaju, obok czernego robotnika, który idzie wykuwać potęgę Francji, stanie koszmarnie wymalowana z podpuchniętami oczyma „paryska zabawka” idąca spać... jak cma.

Z porannym słońcem budzi się życie. Tu nikt się nie ogląda na cyfry godzin a pracuje ile może 9 — 10, pół doby. Rytm ruchu wielkiego miasta pociąga za sobą wszystkich. W południe wysypiają się z magazynów tysiące midinetek, aby obsiadły, jako wróble, stoliki kawiarenek, gwarem wesołości napełnić ulice i chwalić Paryż Pracy.

Znowu napaść kowieńska na las Podgajski

Korzystając z ciemnej nocy szaliliś H. fewscy znowu napaśli na las Podgajski. Przerwali połączenia telefoniczne na przestrzeni pół kilometra.

Wielkie premja „Gońca Wieczornego“

Dziś na piątej liście figuruje 120 nazwisk
Koło fortuny pracuje wciąż niezmordowanie
Darzy ono swych wybrańców cennymi premjami
Piętrzą się masy wylosowanych przedmiotów

5 dolarówek

- 1) Wiktorja Domańska, Piękna 27.

Materiał ubraniowy

- 2) Józefa Czajkowska, Prusa 15.

5 korcy węgla

- 3) Paweł Nogacki, 6-go Sierpnia 65.

10 kilogramów cukru

- 4) Paula Modra, Nowa-Manna, ul. Sołec 20.
 5) Jan Wojciechowski, Pograniczna 2.

25 kilogramów mąki

- 6) Marja Pietrzak, Gazowa 7.

10 kilogr. mąki

- 7) Henryk Herski, Granitowa 16.
 8) Halina Grodzicka, Zgierz, Średnia 4.

2 korce węgla

- 9) M. Rzejakowa, Księży-Młyn 13.
 10) Michał Wełna, Szkolna 5.

3 kilogramy cukru

- 11) Weronika Kozak, Piotrkowska 275.
 12) Longin Józef Szymczak, Sosnowa 15.
 13) Bronisława Frankus, Rzgowska 32.
 14) Antoni Witkowski, Wodna 15.
 15) Helena Bielecka, Radogoszcz, Stefana nr. 5.

5 kilogramów mąki

- 16) Henryk Bednarek, Kijowska 10.
 17) Piotr Jasiński, Bałuty, Widok 4.
 18) Julia Pierzchlewska, Szkolna 25.
 19) Józefa Dydewiczówna, św. Andrzeja nr. 28.
 20) Wacław Feliga, Obłęgorska 5.
 21) Edmund Maurer, Bałuty, Głowacka nr. 8.
 22) Marja Frydberżanka, Gdańska 9.
 23) Tadeusz Dombrowski, Al. Kościuski nr. 9.
 24) Jerzy Henryk Szyszowski, Kilińskiego 104 m. 1.
 25) Franciszek Dobrowolski, Rokicińska nr. 103.
 26) Stanisław Truszyński, Nowo-Zarzewska 37.
 27) Helena Mikołajczyk, Grabowa 33.
 28) Stanisław Gabrysiak, Krucza 7.
 29) Stanisław Iszczak, Granitowa 13.
 30) Leokadja Kusińska, Kilińskiego 164.

1 korzec węgla

- 31) Boruch Landau, Aleksandryjska 27.
 32) Helena Majewska, Konstantynowska nr. 23.
 33) Józef Kowalewski, Chojny, Poprzeczna nr. 6.
 34) Wiktor Antczak, Sosnowa 8.
 35) Józef Remisz, Napiórkowskiego 61.
 36) Hanna Kopelówiczówna, 6-go Sierpnia nr. 34.
 37) Teresa Witaczek, Franciszkańska 11 mieszk. 27.
 38) Michał Kaczmarek, Pomorska 19.
 39) Zenon Chwiałkowski, Mickiewicza nr. 14.
 40) Stanisław Kaszyński, Zielona 19.
 41) Jan Werner, Kilińskiego 44.
 42) Anna Wajskopowa, Gdańska 92.
 43) Czesław Joachimiak, Kilińskiego 171.
 44) Emma Kończak, Kochanowskiego 7.
 45) Stefan Dydź, Pańska 33.
 46) B. Gothelfowa, Pomorska 6.
 47) Ignacy Librach, Konstantynowska 79.
 48) Henryk Chrostek, Łączna 7.
 49) Irena Szewczyk, Aleksandrowska 96.
 50) Helena Tyrza, Lutomińska 5.
 51) M. Augustyniak, Chojny, Rzgowska nr. 25.
 52) B. Sław Wieczorek, Gdańska 81.
 53) Jadwiga Głowienkowska, 6-go Sierpnia 15-17.
 54) Feliks Klimkiewicz, Drewnowska 83.
 55) Kazimierz Laus, Juljusza 27.

- 56) Stanisław Kwiatkowski, Drewnowska 55, mieszk. 9.
 57) Rafał Winer, Pańska 85.
 58) Wojciech Adach, Przejazd 23.
 59) Marjanna Polanowska, Przędzalnia nr. 85.
 60) Aleksander Sirko, Pomorska nr. 150, mieszk. 19.
 61) Jan Mazurkiewicz, Wodna 15.

- 62) Antonina Wlazlak, Brzezińska 128.
 63) Walerja Bochucka, Widok 10.
 64) Jadwiga Kunikowska, Szosa Pabjanicka 38.
 65) Ingeborga Wajdemajer, Abramowskiego 14.
 66) Estera Adamek, Słowiańska 9, m. 2.
 67) G. Harkawi, Kilińskiego 48.

2 kilogramy cukru

- 68) Adam Jaworski, św. Kazimierza nr. 6, mieszk. 2.
 69) Marja Michalska, Nowe-Chojny, Krakusa nr. 6.
 70) Leokadja Baczko, Chojny, Pryncypalna nr. 6.
 71) Leonard Matczak, Łąkowa 32.
 72) Teofil Ambrozik, Brzezińska 88.
 73) Eugenjusz Podryms, Napiórkowskiego nr. 118.
 74) Walenty Wasiak, Chłodna 14.
 75) Fanny Smitowska, Piotrkowska 92.
 76) Leokadja Maciejewska, Napiórkowskiego nr. 37.
 77) Abram Berchholz, Brzezińska 63.
 78) Marcin Majcher, Rokicińska 8, m. 18.
 79) Marja Gałęska, ul. Konstantynowska nr. 144.
 80) Stefan Kaszyński, 28 p. Strz. Kan. 26 mieszk. 30.
 81) Regina Popławska, Wodna 15.
 82) Władysław Woźniak, Leszno 33.
 83) Leonard Celary, Głowacka 15, m. 3.
 84) Stefan Szczepanik, Pusta 34.
 85) Kata Tytmanowa, Napiórkowskiego nr. 55, m. 12.
 86) Albert Broen, Leonarda 1.
 87) Izabela Karolczakówna, Drewnowska nr. 58.
 88) Antoni Sierchała, Brzezińska 63.
 89) Józef Libuda, Drewnowska 49.
 90) Joanna Tober, Kilińskiego 142, m. 51.

2 kilogramy mąki

- 91) Eugenja Edelberg, Gdańska 67, m. 10.
 92) Zofja Golczak, Wólczńska 119.
 93) Henryk Milczarzewski, Spacerna 2.
 94) Henryk Kasprzycki, Wagnera 7, m. 1.
 95) Rala Boćkowska, Zawadzka 25.
 96) Bolesław Fajn, Gdańska 34.
 97) Henryk Persz, Sienkiewicza 64.
 98) Jan Fil, Sporna 33.
 99) Artur Lasman, Piotrkowska 54.
 100) Ignacy Wajnberg, Brzezińska 4.
 101) Stanisława Teodorczyk, Napiórkowskiego 197.
 102) Helena Hochman, Wschodnia 49.
 103) Włodzimierz Sliwa, Pańska 113.
 104) Bronisław Kapuściński, Pomorska 70.
 105) Sabina Sobczakowa, Kopernika 43.
 106) Benon Gasiorowicz, Ogrodowa 26.
 107) Ireneusz Wilmański, Kopernika 20.
 108) Władysław Galiński, Sporna 2.
 109) Jaśka Marszałkówna, Wólczńska nr. 61.
 110) Władysława Grzelak, Leszno 30.
 111) Kazimierz Paluch, Andrzeja 28.
 112) Jan Nowak, Smugowa 12.
 113) Bolesław Kaplan, Kilińskiego 77.
 114) D. Jasinowski, Wschodnia 74.
 115) Ela Gomborzanka, 6-go Sierpnia 37.
 116) Dyziu Zagalski, Brzezińska 47.
 117) Blandyna Gutknecht, Nowo-Zarzewska nr. 24.
 118) Marjanna Szintowska, Kielma 10.
 119) Helena Iwińska, Lubelska 10, m. 13.
 120) Zofja Szlegier, Kilińskiego 143.

Następna, szóstą, listę zdobywców wielkich premji „Gońca Wieczornego” zostanie ogłoszona jutro, t. j. w sobotę, 27 marca.

Osoby, których nazwiska ogłoszone były w pierwszej liście „Wielkich premji” (22 marca, poniedziałek) odbierają swe wylosowane przedmioty wczoraj, w czwartek. Zdobywcy z drugiej listy (ogłoszonej we wtorek, 23 marca) odebrać mają swe premje dzisiaj, w piątek, w administracji „Gońca” (Piorskowska 106) od godz. 5 i pół po poł. Osoby z listy trzeciej (ogłoszonej w środę, 24 marca) zechcą po odbiór swych premji zgłaszać się do administracji w poniedziałek, 29 marca, od godz. 5 i pół po poł. Zdobywcy premji, których nazwiska ogłoszone były w liście wczorajszej (czwartek) przesiądą o odbiór swych premji w środę, dnia 31 marca, od godziny 5 i pół po poł. Termin odbioru premji z listy 5-ej i 6-ej ogłoszony będzie przy liście 7-ej i 8-ej (t. j. jutro i pojutrze).

Od wydziału premji „Gońca Wieczornego“

Wobec nawału pracy, jakiej wymaga techniczna strona gromadzenia, podziału i wydawania premji, które specjalnie w „Gońcu Wieczornym” stanowią zawrotne wprost ilości (poza wielkimi serjami premji — reklamowej i świątecznej, wydawnictwo „Gońca” urządza jednorazowe masowe premja upominkowe), wydział premjowy „Gońca” zwraca się z prośbą do tysięcy mas zdobywców premjowych, by ściśle przestrzegali ustalonych terminów odbioru, które ogłaszane są pod listami wylosowanych premji. Odbieranie premji nie w dniu i godziny ku temu ustalone wprowadza chaos i nieporządek, obciąża personel wydziału premji „Gońca Wieczornego” pracą nad siły i wywołuje i może nieporozumienia i niecisłości. Ponieważ wszystkie premje „Gońca Wieczornego” (prócz węgla, na który wydawane są talony) wybrańcy losu odbierają wprost z administracji pisma, całkowicie przygotowane do zabrania, t. j. odpowiednio opakowane i związane, opóźnianie

odbioru ze strony osób, którym przypadły premje w udziale, tworzy z lokalu wydawnictwa poprostu hurtowe składy kolonialne. W celu uniknięcia tego stanu rzeczy i usunięcia zawczasu możliwych nieporozumień, wydział premjowy „Gońca Wieczornego” najprzejmiej prosi osoby, które zdobyły premje, by ściśle stosowały się do ogłaszanych terminów odbioru wygranych przedmiotów, zaznaczając jednocześnie, że wylosowane premje, nieodebrane przez zdobywców w przeciągu dni trzech od ustalonej daty odbioru, uważane będą za pozostawione do dyspozycji wydziału, który będzie miał prawo przeznaczać je na wybrane przez siebie cele.

Wydział premjowy „Gońca Wieczornego”, opierając się na dotychczasowym doświadczeniu i wzajemnej sympatii i zaufaniu pomiędzy pismem a Czytelnikami, jest pewien, że ten apel jego nie pozostanie bez skutku, oraz że przyjaciele nasi we własnym interesie zastosują się do niego.

Tak już od pięciu lat...

Ilustracja nasza jest dowodem nieznanym u nas pobożności i ascezy. Przedstawia ona bogatego i woliwego Hindusa, który postanowił wymodlić u niebios renesans Indii i zrzucać jarzma europejskiego, to jest angielskiego. Jak postanowił, tak też zaraz podjął i przeprowadza już przez 5

lat bez przerwy w pozycji, na którą niewiele pisaloby się. Nie zmienił on od lat 5 pozycji, a służący siedzący obok niezwykłego, a dobrowolnego cierpienika, załatwia przy nim wszystkie posługi, wynikające z tej niezwykłej sytuacji jego pana. Ale, czy ta ofiara poskutkuje...

W oparach zbrodni przy ul. Nawrot

Co mówi matka zamordowanego Olesia

Wrażenia i wywłady specjalnego wysłannika „Gońca Wieczornego” na miejscu przestępstwa

Potworny, chydny mord, dokonany przez osiemnastoletniego czeladnika stolarskiego Bakalarza na osobie dziewięcioletniego Olesia Krawczyka jest jeszcze jednym wyrazem tej powojennej psychozy zbrodni.

Dla stuśiesięciu złotych młody, zdolny do pracy chłopiec, zabił z zimną krwią niewinne dziecko, które przypadkowo przeszkodziło mu w doborzeniu się kradzieży, a następnie udał się spokojnie do domu i zasnął snem sprawiedliwego.

Tragedia niewinnie zamordowanego dziecka i jego nieszczęśliwej matki przybiera jeszcze wyrazistszy charakter w świetle słów tej nieszczęśliwej, oraz tych, którzy wykryli ten potworny mord.

Oto jak opisał wysłannik „Gońca Wieczornego” Ilustrowanego swe wrażenia z rozmów z ludźmi, których krew niewinnego dziecka zmusiła do odegrania roli w tej krwawej tragedii.

Na miejscu zbrodni

Wchodzimy na podwórze wielkiej, odrapanej, ponurej kamienicy.

Oto w ciemnej, wąskiej sionce widać drzwi prowadzące do mieszkania Makowskiego.

Naprzeciwko drzwi mieszkanie p. Kostrzewy wraz z drugim sąsiadem krawcem Fogelmanem znaleźli trupa zamordowanego pod łóżkiem.

Wchodzimy do mieszkania państwa Kostrzewów i wyjaśniamy cel wizyty. — Pan Kostrzewa przyjmuje nas bardzo uprzejmie i opowiada:

Dnia tego wróciłem do domu po dziewiętej wieczorem i żona zapytała mnie czy mam zapalki. Nie miałem przy sobie ani jednej zapalki, a sklepy już były zamknięte.

Wyszedłem więc na korytarz, by pożyć od Makowskiego, który mieszka vis a vis mnie, zapalek lub ognia.

Odrązu zauważyłem, że drzwi jego mieszkania są uchylone, bo na korytarzu było ciemno, a u M. paliło się światło.

Zapukałem do drzwi, a gdy nikt mi z wewnątrz nie odpowiadał, krzyknąłem: „panie Makowski!”

I tym razem nikt u Makowskiego się nie odezwał. Myślałem więc, że wyszedł na chwilę do również mego najbliższego sąsiada krawca Fogla.

Udałem się więc do Fogla po zapalki, myśląc, że zastanę tam też Makowskiego, u krawca go jednak nie zastałem.

Zdziwiło mnie to i zaintrygowało, wracając więc do mieszkania, jeszcze raz zacząłem pukać w drzwi i nawoływać.

Nadal jednakże żaden głos nie odezwał się na moje wołanie.

Wróciłem więc czempredzej do Fogla mówiąc: „Makowskiego niema w domu, a drzwi uchylone, może go kto okradł!”

Fogel wszedł razem ze mną do mieszkania tapicera, w pierwszym pokoju, jak i w drugim nie zastaliśmy nikogo, nie zauważyliśmy też żadnych śladów złodziejskiej gospodarki.

Wszystko to jeszcze bardziej nas zdziwiło i odruchowo obydwaj zajrzeliśmy pod łóżko.

Fogel krzyknął przerażony, bo z pod łóżka wystawała rączka małego Olesia, który leżał pod łóżkiem zakrawiony i owinięty w kołdrę. Był to już tylko trup.

Po tem strasznym odkryciu poleciliśmy Foglowi stanąć przy drzwiach, a sam pobiegłem do komisariatu, który znajduje się prawie, że naprzeciwko naszej kamienicy.

Zwracamy się z zapytaniem do pani Kostrzewowej, która tego dnia prawie, że nieopuszczała mieszkania, czy nie słyszała u Makowskiego jakowychś krzyków, czy odgłosów walki.

— Nie, absolutnie nic nie słyszałam, to też gdy mąż powiadomił mnie o morderstwie, w pierwszej chwili myślałam, że żartuję, nie przypuszczałam, bowiem, by ten lotr potrafił tak cicho popełnić tę straszną zbrodnię.

— Jakie wrażenie na państwu robił morderca?

— Cichy, mruk, zawsze czegoś niezadowolony, ale nie przypuszczałam, by był zdolny do morderstwa.

— Czy lubił swą ofiarę?

— On, właściwie, to ~~nie~~ nikogo nie lubił i nikt go nie lubił; specjalnie za Olesiem nie przepadał i często go poszturchiwał, ale specjalnie go też nie prześladował, bo chłopiec był taki dobry, że jak to mówią: tylko go do rany przyłożył — odpowiada pani Kostrzewowa i nie pytana opowiada nam o Olesiu.

— Chłopiec był nadzwyczaj inteligentny, tak, że my wszyscy i pan Makowski wydziwić się temu nie mogliśmy.

Nieraz p. Makowski mówił, że Olesio wi nie potrzeba mówić co ma robić, chłopiec jest tak zdolny, że mu w myślach czyta.

Nieraz stawałam go za przykład memu synowi, z którym razem chodził do szkoły powszechnej.

Co mówi matka ofiary

W trakcie rozmowy weszła do mieszkania pani Krawczyk, matka ofiary.

Nie wysoka, krępa blondynka w czarnym płaszczu. Twarz ma blada, usta jej drgają nerwowo, a z oczu nieustannie płyną łzy tak wielkie, że zdziwienie nas ogarnia nad ich obfitością.

Matka... przecież, Siedzimy ją na krzeselku, przechyla bezwładnie w tył głowę i ciężko dyszy. — Rzucamy jej cały szereg pytań, na które nie odpowiada tylko zawodzi ciągle powtarzając w kółko:

— Chuchałam, hodowałam, niedojadłam, niedospałam, harowałam, jak pies, żeby nie zasnął głodu, a przyszedł bandyta i zabił go, i teraz go niema, młotkiem, zabił.

Próbujemy ją pocieszyć niezdarzonymi, ale z głębi serca płynącymi słowami...

Czyż można jednak pocieszyć zrozpaczoną matkę...

Pomału pani Krawczyk zaczyna się uspakajać i opowiada nam o sobie i synu.

— W roku 1915, wyjechała na roboty do Niemiec. Tam w Saksonii w Chemnitz poznała niejakiego Karola Webera, z którym zaprzyjaźniła się.

Weber ją uwiódł i w roku 1917 urodziła dziecko, swego jedynego syna Olesia.

Przez cały ten czas mieszkała razem z Weberem. Po przyjeździe na świat dziecka, Weber zaczął ją namawiać, by wyjechała z powrotem do Polski, przysięgał, że za nią podoży. Spotkała się w Łodzi, podawał się bowiem za łodzianina.

Krawczyk, nie przeczuwając tego, że Weber chce ją porzucić, wyjechała do Wielunia do swych rodziców.

Rodzice Krawczykowej wyrzucili ją, mówiąc, że srańbilla całą rodzinę.

Pozostała więc sama z maleńkim dzieckiem na rękę.

Nie podrzuciła dziecko nikomu, jak to czynią tysiacy matek-pańien, zbyt kochała bowiem swe dziecko.

I znów wybuch niepoohamowanym szlochem: a on mi go zamordował.

Przyjechała do Łodzi w nadziei, że odnajdzie tu Webera.

Niestety, nie znalazła go.

Umieściła dziecko „na garnuszkę” i poszła do służby.

Pracowała od świtu do nocy, przyjmowała w tajemnicy przed „państwem” bieliznę do cerowania, aby tylko dziecko nie zaznało głodu.

Z wielkim szacunkiem i litością patrzyły na sterane przez, pełne gruzłów i szram ręce matki, której najkrwawsza praca nie pożywi już jedynaka.

Po długich poszukiwaniach odnalazła wreszcie Webera w Pabjanicach, prosiła go o pomoc pieniężną nie dla siebie, a dla dziecka.

Weber nie chciał o niczem słyszeć, podała do sądu o alimenty i wyroku jeszcze do dziś dnia nie uzyskała.

Chłopiec rósł, jak na drożdżach, z każdym dniem coraz mądrzejszy i piękniejszy, takim go widziały, kochające oczy macierzyńskie.

Niedawno otrzymała dobrą posadę u pewnego doktora na Główniej, pensja dobra a i pacjenci nie skąpi.

Oddała więc chłopca na naukę do tapicera Makowskiego i płaciła mu 10 złotych miesięcznie za lepszy wikt, aby tylko dziecku nie było źle.

Nagle Krawczykowa wybuchła strasznym, histerycznym śmiechem, bezgranicznej rozpacz:

żeby mu nie było źle, ha, ha, ha, nie było źle!

I nie mówi, a krzyczy: piszcie, piszcie i co mi z tego pisanie przyjdzie, żeby wiedziały, że mu to pisanie życie powróci, siedziałabym i pisała od rana do wieczora, dopóki by mi nie ożył.

Coś nas dusi niemilosierdnie w gardle i nie mówimy, ani nie pytamy się, już o nic, bo cóż warte są nasze najczulsze słowa.

Nie wskrzeszą przecież Krawczykowej syna.

Zęgnamy ją niemym bardzo niskim ukłonem, boć niema bardziej szacunku godnej rzeczy, jak rozpacz matki po stracie umiłowanego dziecka.

— mat —

Ci, którzy mają szczęście w „Gońcu”

Jak nasi czytelnicy odbierali wczoraj swe cenne premja

Jeszcze wiele cennych nagród pozostało niewylosowanych

Rojno i gwarno było wczoraj po południu w administracji „Gońca Wieczornego”.

Odwiedziło nas stu dwudziestu szczęśliwych wybrańców fortuny, którzy zdobyli w pierwszym dniu losowania część bogatych i nader cennych premji 1-go wielkiego konkursu, które wydawnictwo „Gońca” przeznaczyło dla swych czytelników.

Uśmiechnięte twarze, dobre humory (tak rzadkie w dzisiejszych czasach zjawisko), wskazują jak wielką radość sprawiły naszym przyjaciółom wygrane premja.

Już na długo przed godziną 5-tą, u okienka administracyjnego formuje się długie ogonek, zakręcający się w piękną podkowę (to przynosi szczęście!).

Los wybrał swych pupilów wśród wszystkich warstw i klas społecznych.

Obok jakiegoś pana inżyniera czy adwokata, stoi tym razem z pogodną miną bezrobotny, obok pani w eleganckim futrze odziana w chustkę uboga wyrobnicza, obok skromnie ubranego rzemieślnika — urzędnik. Słowem przedstawiciele wszystkich klas i stanów, zeszedli się z różnych stron miasta w oczekiwaniu na odbiór wygranej.

Tymczasem w redakcji gorączkowo kończy się przygotowania.

Cały lokal został przewrócony do góry nogami. By możliwie ułatwić czytelnikom odbiór premji sprowadziliśmy wszystkie wygrane na miejsce (oczywiście za wyjątkiem węgla, bo tego nie sposób byłoby już pomieścić). Redakcja wygląda jak jeden wielki sklep. Na ziemi i na stołach, na których dotychczas miały jedynie prawo obywatelstwa gazety, kałamarze i pióra, stoją rządami wielkie torby cukru i mąki, leżą sztuczki płótna i materiałów.

Wszystko w najprzedniejszym, najlepszym gatunku.

Doskonaty cukier ze znanej, najsolidniejszej firmy kolonialnej B-ci Ignatów w odważnych odpowiednio ilościach, zapakowany w firmowe torby czeka tylko, by osłodzić gorzyc herbaty... czy też życia.

Śnieżno biała mąka (oczywiście gatunek: 0000), prosi się tylko, by wypiec z niej smaczny chlebek, czy też wspaniałe struclę.

Płótna „Widzewskiej Manufaktury”, gwałtownie chcą być jaknajprędzej pocięte i uszyte w piękne poszewki, koszule i t. p. niezbędne przedmioty.

Węgiel górnośląski z firmy „Elabor” (B-cia Borkowscy) cieszy się już, że niezadługo wesoło będzie trząskał w piecach lub pod kuchnią.

Dolarówki, o numerach, które wróżą pewne wygrane przy najbliższych ciągnię-

ciach, namyślają się, kogo uszczęśliwią wygraną 40.000 dolarów.

Wreszcie okienko z trzaskiem się otwiera.

W ogonku poruszenie.

— Oho, zaczynają wydawać!

— Niech się pan nie pcha, wszyscy zdążymy.

— Wcale się nie pcham, tylko mnie z tyłu popychają.

Po kolei każdy podchodzi do okienka.

— Proszę, co pan wygrał?

— 40 kilo mąki.

— No, to trudno będzie panu uradzić.

— A tak, siłaczem nie jestem, trzeba będzie zawieźć to dorozką.

I uradowany zdobywca sapiąc i pocąc się unosi swój drogocenny ciężar.

— A pani proszę, co wygrała?

— 15 kilo mąki.

— Proszę, oto pani wygrana.

— Szczęśliwa babina — widać bieda z nędzą, stałym w domu u nich jest gościem — z podziwem patrzy na wielką torbę mąki. Widać nigdy jeszcze takiej ilości mąki nie posiadała na gospodarstwie.

— Ano, Bóg wam zapłać moi państwo, święta chociaż w tym roku będę mogła urządzić dostatniejsze. Będzie można cho-

ciaż coś upiec, a nie tak, jak innych lat, co to tylko chleb zwykły jedliśmy.

— Ja, to proszę państwa, mam ogromne szczęście w „Gońcu”, chwali się zdobywca 5 dolarówek, pan Walewski. Dotychczas, zawsze wszystko wygrywałem. I bilet do kina wygrałem, i książkę, no a teraz, to te dolarówki. A syn, to razem ze mną wygrał przy wielkich premjach także korzec węgla. Widocznie, że szczęście to w kupie idzie.

Podobnym rozmowom niema końca. Wszyscy szczęśliwi, wszyscy zadowoleni.

— Ależ ten materiał to mi się udał — zachwycą się jeden z tych, do których uśmiechnęła się fortuna. Akurat potrzebny mi wiosenny garnitur. Będę chociaż elegancko ubrany!

Długi rząd zdobywców premji przesuwa się przed okienkiem. Wczoraj było ich stu dwudziestu. Dziś i przez wiele dalszych dni przyjdzie ich znowu tyle.

I choć mamy dużo roboty, by wydawać wygranych odbywało się szybko i składnie, z ochotą spełniamy tę pracę.

A wiecie dlaczego? — Bo miło jest patrzeć na tylu promieniejących radością i zadowoleniem ludzi, gdy się wie też, że to my właśnie radość te wywołali.

K - a.

„Oskarżam” prokuratora Wileckiego

Prokurator przeprowadził dowód winy wszystkich oskarżonych i domaga się najwyższego wymiaru kary
Państwo żąda 887,252,50 zł. odszkodowania

W dalszym ciągu swego przemówienia prokurator Wilecki przechodzi do ogólnej charakterystyki świadków tego procesu: „Przed sądem przesunęły się dwie grupy świadków.

DWIE GRUPY ŚWIADKÓW.

I — to szereg ludzi, których można określić słowami wieszcz — „zjadacze chleba” — to są ci, którzy kierują się zasadą rzymską „ubi bene, ibi ego” — ludzie, którzy dbają głównie o swe egoistyczne interesy.

II-ga grupa — ze Sobczyńską na czele — to ludzie, o nieposzlakowanej miłości ojczyzny — jednostki, które widząc zło, starają się mu przeciwdziałać.

Narazają się one na różnego rodzaju przeszkody, niekiedy w swym dążeniu do wykrycia prawdy, tracą bardzo dużo. Do tej kategorii należeli właśnie ci robotnicy fabryki tytoniowej, którzy nie bacząc na możliwość utraty podstawy utrzymania, przyczynili się do wykrycia prawdy.

Przytoczę tylko dla charakterystyki pobudek tych jednostek słowa proste, a zarazem wymowne jednego ze świadków: „Sumienie, jest rzeczą konieczną, a kupić go nie można”.

MOC ZEZNAŃ SOB CZYŃSKIEJ.

Następnie prokurator Wilecki oświetla i przypomina sądowi fakt wykrycia nadużyć w fabryce, do czego głównie przyczyniła się Sobczyńska.

„Sobczyńska często widywała Adama Krupskiego, przechodzącego przez bramę fabryki z tytoniem. Ostrzegala go nie raz przed karą. Ponieważ jednak miarka się przebrała postanowiła go oddać w ręce władz.

Pamiętnego dnia przytrzymała Krupskiego z walizkami tytoniu i spowodowała jego aresztowanie, co pociągnęło potem wykrycie tej zgnilizny, panującej we fabryce”.

ANALIZA ZEZNAŃ HABERA.

Po przerwie półgodzinnej prokurator Wilecki kontynuuje swe wywody, przechodząc do analizy zeznań Habera Edmunda.

„Charakterystyczne są słowa Dulewicz, które przytoczył Haber: „Kradną wszyscy, od najmłodszego do najstarszego”.

Faktycznie, to powiedzenie było wierszem odbiciem rzeczywistości, łączyło się z nim drugie: „ty nie po czynu bierzesz”. Ze kradli i wynosili tytoń, zeznali następnie Kundowie, Nowleki, Macejewska i inni. Widzieli oni, że oskarżeni wynosili paczki tytoniu, papierosów, tak nieraz nieudolnie, iż im z kieszeni sterczały.

TOLEROWANIE NADUŻYC.

Dyrektor zaś Wronka, zupełnie flegmatycznie przypatrywał się tym nadużyciom, a nawet nie przedsięwziął żadnych miar do ich usunięcia. Bezcelność dochodziła do tego stopnia, że urzędnikom wolno było wychodzić z fabryki bez rewizji, lub za takimi legitymacjami, jakie przedstawiał wartownikom W. Kolda. Oskarżony bowiem, wynosząc paczki tytoniu, pokazywał stróżowi bilet tramwajowy. Gdy wartownicy zaś zwracali się z tem do portjera Krajewskiego, ten ostatni wyśmiewał ich.

Kursował nawet w Łodzi dość charakterystyczny dowcip o tych „spacerach” pracowników z walizkami. Opowiadano, że pewien przyjezdny przechodząc Zagajnikową około bramy monopolu, zapytał przechodniów, czy tam się dworzec kolejowy znajduje, gdyż ciągle ludzie z walizkami chodzą.

Jednym słowem, monopol łódzki, stał się dojną krową, którą Krajewski, Podgórski, Koldowa, Dulewicz, Krupski, Górski i inni energicznie doili”.

Przypomina następnie prokurator Wilecki zeznania różnych świadków, którzy opowiadali o kradzieżach popełnianych przez oskarżonych.

OSKARŻENI ROBILI MAJATEK.

„Oskarżeni kosztem mienia państwowego nieźle wcale powiększyli sobie majątki. Oto dyrektor Wronka kupuje sobie pianino i luksusowe meble. Właściwie tłumaczy się on, że meble robili mu stolarze fabryki tytoniowej po godzinach urzędowych. Tembardziej obciąża to winę oskarżonego, gdyż, jak zaznaczył w raporcie do generalnej dyrekcji monopolu, produkcja upadła wskutek braku ilości ro-

botników. Jednak o ile chodzi o meble dla niego, to ilość robotników się znalazła. Również majątek Swierszczyńskiego uległ nagłemu powiększeniu się. Oto zjawiają się w mieszkaniu tego skromnego kontrolera pianino, bilard i dywany perskie.

Najlepszy interes na tych wszystkich machinacjach zrobił jednak Ignacy Krajewski. Gdy inni urzędnicy większość uzyskanych pieniędzy tracili na hulanki, Krajewski, należący do ludzi praktycznych zabezpiecza swoje „oszczędności” na nieruchomości. Mianowicie Ign. Krajewski kupuje 13 stycznia 1925 roku dom za cenę 7.000 złotych. Gdy zaś sędzia śledczy rozpoczął swe wywiady w tej sprawie, Krajewski w obawie przepisał własność tej realności na swego ojca Stefana. Oczywi-

ście, że z zeznania Stefana Krajewskiego wynika zupełnie co innego.

Jednak historia o oszczędnościach staroego Krajewskiego w dewaluujących się markach polskich zakrawa na śmieszność. Rola Krajewskich zostaje uwidoczniła z ich strony do zjednania sobie niektórych świadków. Krajewski następnie przedstawił wprawdzie sądowi list od swego syna, ale wygląda ten dokument raczej na umysłny fabrykat, spreparowany ad hoc po wszczęciu śledztwa. Uderzające jest, że data listu nie zgadza się z datą koperty”.

Po obiadowej przerwie prokurator Wilecki przechodzi do szczegółowego przedstawienia winy każdego z podsądnych.

OSKARŻAM.

„Oskarżam Wronkę, że
1) tolerował wynoszenie tytoniu;
2) tolerował kradzieże, nie usiłując bynajmniej reagować na doniesienia uczciwych robotników;
3) kazał wwrabiać papierosy z mokrego i zgnitego tytoniu ze szkodą dla państwa i konsumentów.

LUDWIKOWI KOLDZIE ZARZUCAM.

1) wynoszenie tytoniu;
2) współdziałanie w kradzieżach;
3) polecenie używania do wyrobów nieodpowiedniego tytoniu;
4) manipulacje z „miejscami duszami”;
5) przwłaszczanie sobie próbek w wielkich ilościach;
6) rozdawanie tytoniu;
7) wydawanie zakazu rewidowania urzędników przy wyjściu z fabryki.

ZYGMUNTOWI SWIERSZCZYŃSKIEMU ZARZUCAM.

1) Wynoszenie tytoniu;
2) manipulacje na „cals”, „avanso”.
Oskarżam dalej Kazimierza Górskiego, Alfreda Bagińskiego, Adama Bejma, Władysława Kolde, Jana Ziabka, Pawła Dulewicz o wynoszenie i kradzież tytoniu.

ZARZUCAM IGNACOWI KRAJEWSKIEMU, 2E

1) zorganizował tę spółkę;
2) był głównym pomocnikiem Wronki przy dokonywaniu nadużyć;
3) ze wynosił tytoń.

OSKARŻAM NASTĘPNIE ZYGMUNTA WDOVIĄKA, 2E

1) wynosił tytoń;
2) że czynił malwersacje w księgach, by zatuszować kradzieże.

Rola zaś Adama Krupskiego jest ogólnie znana z tego przewodu sądowego, bo gdy Krajewski był głównym „spiritus movens” tej szajki, Krupski stał się głównym odbiorcą towaru.

Z zeznań świadków wszystkie te zarzuty stawiane oskarżonym wynikały niezbicie i wina oskarżonych została całkowicie udowodniona. Wobec tego proszę sąd o najwyższy wym. kary, przewidziany przez ustawę dla wszystkich podsądnych.

MOWA PRZEDSTAWICIELA PROKURATORJI GENERALNEJ.

O godzinie 7 z minutami wieczorem przewodniczący udzielił głosu rzecznikowi gener. prokuratorowi Kramsztykowi.

Rzecznik państwa przedstawił w krótkich słowach całokształt gospodarki monopolu za dyrekcji Wronki i przeszedł do uzasadnienia i obliczenia strat państwa na manipulacjach oskarżonych.

„Są trzy drogi do obliczenia wysokości powództwa cywilnego (składe w imieniu państwa wnoszę:

1) Można przyjąć za podstawę zeznania świadków i ogólnie obliczyć tylko wysokość strat państwa.

Sposób ten jednak jest niedokładny i nieściśły.

2) Można dalej posuwać się metodą „abstrakcyjną” przez zestawienie i analizowanie normy „cals”, „avanso” — będzie to jednak metoda również bardzo elastyczna i nieodpowiednia.

3) Wreszcie można określić szkodę państwa, opierając się na księgach wytwórni i zeznaniach Habera. Te drogi właśnie wybieram jako najbardziej celową.

Rzecz. prok. Kramsztyk przedstawia następnie sądowi swe cyfrowe obliczenie strat państwa, uwzględniając codzienne braki we fabryce monopolowej ceną tytoniu.

Po obliczeniu tych wszystkich pozycji i przemnożeniu ich przez liczbę czynnych czas nadużyć suma powództwa cywilnego została przez rzecz. prokuratora określona w wysokości 887,252,50 gr.

„Sumę tę proszę wysokiego sądu zasądzić solidarnie od wszystkich oskarżonych, a natomiast ponadto od L. Kolde i Bejma 145 zł. 80 gr. z tytułu fikcyjnych wypłat 4 robotnikom i wydania podwójnej pensji robotnikom. Złotoniowi.

Na tem przemówieniu, posiedzenie wczorajszego sądu, zostało zakończone. Dziś wygłoszą swe przemówienia mecenas: Piotr Kon i Kobylński.

Sprawozdanie w jutrzejszym „Głosie Polskim”.

W. T.

**Aptekarz—Czy dla pana środek przeczyszczający?
Biedak—Nie panie, prosiłbym o parę groszy, abym miał za co żołądek napęłnić.**

Humor czytelników „Gońca”

Dwa dowcipy z tysięcy nadesłanych

XXXVII.
LĄPÓWECZKI.

— Co porabia twój kolega biurowy, Adam?

— Obecnie, prowadzi życie pszczołki.
— Co, czy taki pracowity?

— Nie, ale siedzi... w ulu.

Jan Brozek, Tatrzańska 45.

XXXVIII.

ZE SZKOŁY.

Nauczycielka: Jaki będzie czas przy-

szły od: poślubić?

Uczennica: Rozwiść się.

Romka Marczevska, Piotrkowska 309.

Autorzy powyższych dowcipów odebrać mogą za okazaniem dzisiejszego numeru „Gońca” i wylegitymowaniem się w redakcji (Piotrkowska 106) po 5 złotych nagrody.

Przed sądem

„Obywatele”

Tłok na ulicy, głowa przy głowie, nad głowami furkoczą biało-amarantowe flagi.

Zdała słycać zgiełk trąb wojskowej orkiestry, wszystkie głowy zwrócone w tamtą stronę — muzyka umilkła.

Nagle fanfara rozszepczyła błękit nieba i potężnie marszem zagrzmiały trąby.

Tłum zakosylał się, zakotłował, rozkrzyczał i zamarł w pełnym zachwyceniu bezruchu, bo oto na zakręcie ulicy wyrósł rozświetlony słońcem stalowy las bagietów.

Zielony, niespożyty mur, za którym spokojnie może spać Najjaśniejsza Rzeczpospolita idzie jedynym, tłoczonym, nierównym, ostre kamienie bruku krokiem.

A rozentuzjasmowane tłumy biją brawa.

Co to?

Odkrywają wszyscy głowy.

To przed srebrnym orłem, który się rozsiadł dumnie nad purpurą pułkowego sztandaru.

W takich chwilach najpospolitszy zjadacz chleba wydaje się sobie być bohaterem na miarę Fidjasa, pręży dumnie chuderlawą pierś i groźnie, a górnio spogląda wokoło.

Jakże bo nie ma być dumny, jest przecie obywatelem, a to jego wojsko, te piękne chłopcy, co z taką wprawą i rozmachem maszerują pod takt bojowej muzyki.

Obywatel.

Piękne słowo, nie żaden poddany, czy szczęśliwy niewolnik jakiegos tam „najjaśniejszego”, a tylko obywatel.

Kosztowało nas to wiele krwi i ofiar, tytuł ten więc bardzo jest dla nas szacowny.

Czyż możemy nazwać obywatelami trzech „młodzieńców”, którzy podczas wyświetlania patriotycznego filmu pod t. „Odrodzenie Polski” w kinie Oświatowym, zachowywali się jak bolszewicy.

Bo gdy na filmie maszerowało dziańsko wojsko i orkiestra kinowa grała: Jeszcze Polska... nie tylko, że nie zaniechali głupich uwag, ale i nie zd'eli czapek.

Gdy obecny na sali policjant zwrócił im w sposób órzeczny uwagę, obrzucili go całym szeregiem wyzwisk tak cuchnących, że nie podobna ich powtórzyć.

Wczoraj wszyscy trzej staneli przed sędzią pierwszego okręgu, p. Wawszynkiewiczem, są to: Franciszek Wesolowski, Kazimierz Cielecki i Stefan Ditrich.

Ciekawe było „tłumaczenie” się podsądnych, którzy twierdzili, że policjant oddawna czuje do nich „anse” i im „specjalnie” kazał zdjąć czapki.

Smutne, że takim dwudziestoletnim dryblasom trzeba aż mówić, by zdejmowali czapki, gdy grają hymn narodowy.

Sąd po naradzie skazał wszystkich trzech na 5 dni aresztu i po 5 złotych opłat sądowych.

Mat.

Kronika sportowa

HANKE WYSTĄPIŁ Z „POGONI”.

LWÓW, 25 marca. Reprezentacyjny piłkarz Polski, dawny gracz Łódzkiego klubu sportowego, a ostatnio lwowskiej „Pogoni” otrzymał wykreślenie z „Pogoni” i przez rok nie będzie mógł grywać.

NAJBLIŻSZE MECZE ŁÓDZKIEGO „HAKOAHU”.

W nadchodzącą sobotę, dn. 27 b. m., o godz. 3,30 na boisku W. K. S. rozegra „Hakoah” mecz towarzyski z „Unionem”. W przedmeczcu o godz. 1,30 spotka się „Union” rez. z „Kadimachem”.

We wtorek, dn. 30 i środę, dn. 31 b. m. grać będzie „Hakoah” w pierwszym dniu z „Siłą”, w drugim zaś z kombinowanym zespołem „Samsonu” i „Kadimachu”. Obydwa te mecze odbędą się najprawdopodobniej na boisku W. K. S. (plac Hallera).

ZAWODY Ł. K. S. Z „POLONIĄ” W DNIU 13 MAJA NIE ODBĘDĄ SIĘ.

Mające się odbyć w dniu 13 maja r. b. w Łodzi zawody piłkarskie „Polonia” — Ł. K. S. nie dojdą do skutku wskutek tego, że Polski związek piłki nożnej obrał sobie dzień 13 maja za dzień P. Z. P. N., przez co dochody z widowisk przeznaczone są dla związku. Z tego samego powodu wszelkie rozrywki o mistrzostwo w dniu tym będą odwołane. Jak się dowiadujemy, zawody „Polonia” — Ł. K. S. odbędą się w dniu 2 maja w Łodzi.

FINAL O PUHAR P.Z.P.N. W ŁODZI.

Finał o puchar P.Z.P.N. w okręgu łódzkim rozegrany zostanie w nadchodzącą niedzielę, to jest 28 b. m., pomiędzy Ł.K.S. i Ł.T.S.G. Spotkanie to odbędzie się na boisku W.K.S-u o godz. 3-ej min. 30 po południu.

NOWY ADRES POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ.

Nowy adres Polskiego Związku Piłki Nożnej jest następujący: P.Z.P.N., Kraków, ulica Mikołajska 32, Gródek.

Raoul Peret

nowy minister skarbu w świecie utworzonym gabinetem Brianda

Brak lotników wojskowych

Ministerstwo spraw wojskowych obecnie zmieniło częściowo rozkaz o nieprzyjmowaniu do służby czynnej ofic. rezerwy w tym kierunku, że będą przyjmowani z rezerwy piloci i obserwatorzy lotniczy, z pośród oficerów wszelkich rodzajów broni, którzy pełnili ongi służbę w lotnictwie. Zarządzenie to spowodowane zostało dającym się odczuwać brakiem lotników wojskowych.

Rekolekcje w Belwederze

Z Warszawy telefonują: Po odbyciu dwudniowych rekolekcji, przystąpił dzisiaj do spowiedzi i komunji świętej cały szwadron przyboczny p. prezydenta Rzeczypospolitej, z dowódcą majorem Radzyńskim na czele. W tym samym czasie odbył spowiedź i komunię świętą p. prezydent. Rekolekcje prowadzili: biskup polowy ks. Gall i ks. Tokarzewski.

Polowanie na lwa pod Paryżem

W Clamency, w pobliżu Paryża, uciekły z wędrowniej menażerii cyrkowej dwa lwy. Wskutek tego w całej okolicy zaplanowało wielkie przerażenie. Nikt nie pokazywał się poza obrębem swych mieszkań nieuzbrojony.

Na wiadomość o ucieczce lwów zgłosiło się z okolicy przeszło 200 myśliwych, którzy wzmocnieni oddziałem 50 żandar-

mów, rozpoczęli polowanie.

Po pięciu godzinach polowania udało się lwy odnaleźć i otoczyć. Lwica dała się zwabić dyrektorowi cyrku i wprowadzić do klatki, lew jednak nie chciał się poddać, więc trzeba go było zastrzelić. Kres jego życia położyło przeszło 50 strzałów.

Podpalił własny dom i puścił z dymem, a potem siał pożogę i zniszczenie wśród sąsiadów

Podpalacza obłąka-manjaka schwytano i unieszkodliwiono

Umysłowo chory od dłuższego już czasu Stanisław Lejwoda, mieszkaniec wsi Woiciechów, gm. Kamień, pow. puławskiego dostał ostatnio manji podpalania i niszczenia wszystkiego co na swej drodze spotka. Oczywiście, jak zwykle w podobnych wypadkach bywa, przedewszystkiem zaczął dzieło zniszczenia od swego własnego domu, który podpalił i puścił z

dymem, a następnie to samo uczynił z zabudowaniami swego sąsiada Antoniego Wiczorka, oraz usiłował podpalić zagrodę Stanisława Giodzika, ale został przy tej operacji schwytany.

Podpalacza wariata przekazano władzom sądowym, które zajmą się przedewszystkiem ustaleniem jego stanu umysłowego i psychicznego.

Znow dom, w którym straszy

Wrocławskie towarzystwo nauk okultystycznych zajmuje się obecnie badaniem ciekawych fenomenów, które wydarzyły się w pewnym domu we Friedrichsheim na Śląsku.

Jest to domek chłopski, leżący na skraju wsi, a w domku tym, nietylko jego obecni właściciele, ale także i dawniejsi, spotkali się z szeregiem objawów, trudnych do wytłumaczenia.

A więc w porze nocnej słyszano tam szmery i stukania, stołki rzucały się w górę, słyszano także śpiewy, akby wycho-

dzące z pieca, zgiełk głosów, bieganie jakichś postaci, przesuwanie przedmiotów, w zamkniętym pokoju na pierwszym piętrze. i t. p.

Rzecz charakterystyczna, że te objawy wywierały wrażenie nietylko na ludzi, ale także na zwierzęta. Koty i psy zastrwożone, szukały ochrony u ludzi. Dzienniki wrocławskie oświadczają, że jakkolwiek relacje te brzmią nieprawdopodobnie, to jednak nie ulega wątpliwości, że oparte na faktach autentycznych, — które trzeba ponownie zbadać.

Prezydium zjazdu okręgowego związku urzędników państwowych

Sfingowany napad w pociągu

Na torze kolejowym na linii Pilzno — Strakonice znaleziono ciężko ranego 20-letniego sługę bankowego, Józefa Huszka. Huszek wioził ze sobą 150.000 koron, z których jednak nie znaleziono więcej, jak około 20.000 koron, rozsypanych na torze w pewnej odległości od niego. Sądzone więc, że został on napadnięty i wyrzucony przez bandytów z pociągu na tor, gdyż lekarze stwierdzili u niego silny wstrząs mózgu. Skoro jednak przyszedł on do przytomności, nie chciał więcej poddać się badaniu lekarskiemu. Przywołano więc urzędników policji, którzy wzięwszy Huszka w krzyżowy ogień pytań, wydobyli wreszcie od niego zeznanie, w którym przyznał się, że

chciał sprzeniewierzyć pieniądze bankowe i w tym celu ten cały napad sfingował. Wyskoczył on po drodze z pociągu, przy czym uderzył rzeczywistość głową o prógi kolejowe, mimo to jednak pobiegł do pobliskiego lasu, gdzie zakopał 130 000 koron, a resztę rozsypał obok siebie. Wtedy dopiero położył się na torze i przeleżał tak, aż do czasu, gdy go znaleziono. Policja udała się natychmiast na wskazane miejsce do lasu, gdzie pieniądze rzeczywiście znalazła. Z całej sumy brakowało tylko 1.600 koron, które młodociany oszust stracił scenolli narazie się na zaraża urzędnik przed swoim wyjazdem w Pilznie.

Ogłoszenia Czytelników „Gońca”

DONIESIENIA ROZMAITE

SKLEP

galanteryjny, Józef Abramowicz, Piotrkowska 17. poleca wazon, figury i platery, wielki wybór na składzie. 1338

LABORATORJUM

d-ra Mieszkowski przyjmuje do wykonania analizy lekarskie (mocz, płwociny, treść żołądkowa etc.) Piotrkowska 154, m. 10. 1336

KULE PREMJOWE

Za 25 gr. każdy może spróbować swoje szczęście. Do wygrania: platery, serwisy, zegarki, wazon, itd., sklep delikatesów, Gdańska 10. 1334

MODYSTKA

przyjmuje kapelusze do przefasonowania z powierzonych i własnego materiału, według najnowszymi fasonów. Ceny przystępne. L. Krawczyk, Abramowskiego 39, m. 5-6. 1327

BEZ RYZYKA!!!

Kule premjowe, każda 5-ta bezwzględnie wygrawa. Cena kuli 25 gr., sklep delikatesów, Gdańska 10. 1333

BACZNOŚĆ!

Kule premjowe, każda 5-ta bezwzględnie wygrawa. Cena kuli 25 gr., proszę się przekonać, sklep delikatesów, Gdańska 10. 1332

POLSKI

przemysł budowlany, Piotrkowska 104, przyjmuje krycie dachów dachówką poznańską lub pomorską z własnego lub powierzonych materiału po cenach b. niskich. 1329

ODDAM

dziecko na własność płci męskiej niechrześcijańskie. Szkoła Antoni, Zielona 1, fr. III p., m. 35, róg Piotrkowskiej. 1395

PRZEMYSŁ

budowlany, Piotrkowska 104, wykonuje krycie dachów dachówką wszelkiego rodzaju z własnego lub powierzonych materiału po cenach b. niskich. 1391

„DOBROPOL”

Piotrkowska 73 w podwórzu. Łóżka metalowa, wózki dziecięce, materace wyścielane tami i dogodnie. 1359

SZTUCZNE ZĘBY

wprawiam bezpłatnie dla reklamy. Gwarancja za solidne wykonanie, jako też za materiał i trwałość. Gabinet dentystyczny, Piotrkowska 99. 1357

WAŻNE

dla sportowców! Przyjmuje znaczki szkolne do reperacji oraz sportowe i wyrabiam tanio nowe. K. Wagner, Włodzimierka 52. 1355

WIDOWIEC

bezdzienny, właściciel składu w centrum miasta, mieszkanie urządzone, pragnie poznać wdowę bezdzietną lub pannę, chrześcijankę, około lat 35, dystyngowaną, prawego charakteru w celu matrymonialnym z odpowiednim posagiem. Oferty z fotografią pod „H. A.” do Gońca. 1353

WSZELKIE

instalacje elektryczne wykonuje tanio i na dogodnych warunkach biuro techniczne przy ul. Kilińskiego 78. 1393

MŁODZIEŻ

szkolna oraz ludzie bez pracy korzystają z cen ulgowych wyłącznie w zakładzie fryzjerskim 6-go Sierpnia 28. Tamże strzyżenie pań według ostatniej mody. 1388

DLA FILATELISTÓW

Całe serie zagranicznych marek i pojedyncze okazuje sprzedaje, Kurant, Cegielińska 71, lewa oficyna, III piętro, m. 26. 1379

BIURO PROŚB

prosze prośby, skargi i t. p. najtaniej M. Rzeźnik ul. Krucza 24 (II piętro), oraz przyjmuję domy w zarząd. Czytelnikom „Gońca” specjalne ulgi. 1316

POSZUKUJE

panny lub wdowy do lat 30, miłej powierzchowności do samotnego. Oferty tylko z fotografią, która się zwróci. Oferty do „Gońca” pod „Za-możny”. 1315

ZAKŁAD

tombaracyjny przyjmuje roboty hafciarskie, suknie, kapy, portjery i t. d. M. Libfeld, ul. Traugut-ta 11. 1265

PRACOWNIA

sukien i okryć damskich „Stella” wykonuje roboty solidnie i tamto. Fason sukni od 6 złotych. — Rozental, plac Wolności 7, front, II piętro. 1279

50 GROSZY

staremanicure „Ziuty”. Nauka manicure zł. 15. Sienkiewicza 67, m. 17. 1209

PRACOWNIA WALIZ

i wyrobów skórzanymi galanteryjnymi. Przyjmuje różne reperacje i obstalunki po cenach przystępnych. I Fromer, Zielony Rynek 2. 1285

PRACOWNIA

kapeluszy damskich przyjmuje wszelkie przeróbki i zamówienia po cenie przystępnej, oraz gotowe kapelusze Sienkiewicza 26. 1292

ELEGANCKIE

i piękne panie! nadeszły Jardin des Modes Die Dame. Elegante Welt A. Lin, Piotrkowska 62. 1320

„Grand-Kino”

Dziś i dni następnych!!!

ANONS: Wkrótce wielki szlager sezonu **DAWID i GOLIAT.**

Wielki amerykański film p. t.

„Za honor matki”

Dramat życiowy w 8-miu wielkich aktach

z udziałem wybitnych amerykańskich artystów kinowych.

Ogłoszenia Czytelników „Gońca”

NAUKA i WYCHOWANIE

UCZEN V KLASY

udziela korepetycji w zakresie 4 klas gimnazjum humanistycznego, po cenach przystępnych. Wiadomość: Gdańska 68, m. 8. 1252

POSZUKUJE

nauczyciela (iki) języka francuskiego (konwersacja). Proszę o podanie ceny. Oferty do „Gońca” pod „Zaraz”. 1271

RUTYNOWANA

nauczycielka udziela lekcji i konwersacji polskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego. Jeden z tych przedmiotów wzamian za angielski. Kilińskiego 117, m. 8. 1276

UCZEN

seminarium nauczycielskiego udziela korepetycji b. tanio. Oferty do „Gońca” pod „Tanio”. 1324

RUTYNOOWANY

pedagog, absolwent uniw. udziela lekcji. Specjalność: polski, matematyka. Warunki przystępne. — Piotrkowska 182, m. 18. 1323

UCZENNICA

VI kl. udziela korepetycji w zakresie 5 klas. Specjalność: języki. Ceny przystępne. Wiadomość: N.-Cegielińska 7, m. 18. 1345

STUDENT

wydz. matemat. - fizycznego udziela lekcji w zakresie 8 klas. Przygotowuje do egzaminów, zapewnia promocję zaniedbanym. Ceny niskie. Szpicberg, Pomorska 42. 1337

NAUCZYCIELKA

muzyki udziela lekcji gry fortepianowej wraz z teorią. Przygotowuje do konserwatorium. Cena dostępna, Cegielińska 19, fr. I p., m. 6. 1335

UDZIELAM

lekcji języka hebrajskiego w zakresie czterech klas. Cena 1 zł. za godzinę. Łaskawe oferty proszę składać do Gońca dla „Uczeń”. 1331

BUCHALTER-PEDAGOG

wyucza na samodzielniego — buchaltera — bilansistę metodą praktyczną w ciągu 30 lekcji. Informacje od 5 — 8, N.-Cegielińska 22-41. 1382

POTRZEBNA

pomoc w matematyce dla uczennicy 7-ej klasy. Mogę płacić jeden złoty za godzinę. Oferty sub „Z. ania dyskusyjne” do Gońca. 1377

SPRZEDAŻ i KUPNO

KUPIĘ APARAT

kinematograficzny stary lub nowy ewentualnie uszkodzony. Oferty z podaniem ceny proszę składać pod „Kinematograf” do Gońca. 1326

KUPIĘ

stare filmy kinematograficzne. Oferty z podaniem ceny, tytułu i długości filmu proszę składać do adm. Gońca pod „Film”. 1325

TANIO DO SPRZEDANIA

szafa, otomana, rower, (wolne koło), maszyna do szycia „Singer”, oraz stare skrzypce. 1308 Alfred Haake, Karłowicza 22.

MEBLE STYLOWE

w wielkim wyborze: Jadalnie, sypialnie, gabinety, pokoje panieńskie, oraz: szafy, stoły, krzesła, łóżka i inne meble pojedyncze tylko Narutowicza 12. 1262

KUPIUJE i SPRZEDAJE

butelki i stare żelazko. Szulem Grosman, Kilińskiego 130. 1304

URZĄDZENIE

do wyrobu mydła i farb drukarskich wraz z konsekcją, lokalem z powodu wyjazdu za niską cenę odstąpię. Wiadomość Lipszyc, Zgierska 8. 1306

GRAMOFON

sprzedam w dobrym stanie koncertowy. Ulica Andrzeja 13, m. 41. 1391

SPRZEDAM

tanio całe urządzenie sklepowe. Dowiedzieć się można Grabowa 19, m. 7. 1241

DWA ŁÓŻKA

białe i szafka dębowa okazynie do sprzedania. — Główna 41, m. 8 front, II piętro. 1287

KUPIUJE

1 sprzedaje próżne butelki oraz stare żelazko. Sz. Grosman, Kilińskiego 130. 1328

POSZUKUJE

się większej ilości linoleum w dobrym stanie. Oferty składać należy przy ul. Nawrot 1, m. 3. 1342

BACZNOŚĆ RESTAURATORZY!

do sprzedania kredens kula i inne przedmioty. Koziny, Włodzimierska 52, Mantaj. 1394

SZAFKĘ DO

instrumentów chirurg. kupię okazynie. Oferty sub „D S.” do adm. Gońca. 1426

DYWAN

kupię. Oferty pod „Dywan” do adm. Gońca. 1373

Zagadkowa ziemia Tigiken

W półn. części oceanu Lodowatego, na zachód od wyspy Wrangla leży prawdopodobnie ziemia, na którą nie dostał się dotychczas ani jeden Europejczyk. Na ostatnim posiedzeniu moskiewskiego towarzystwa geograficznego podał o ziemi tej ciekawie szczegóły N. J. Jewgienow, uczestnik znanej wyprawy Wilkického, która w latach 1913—1914 po raz pierwszy przepłynęła z oceanu Wielkiego przez ocean Lodowaty do oceanu Atlantyckiego. Już w roku 1913 starał się okręt „Tajmyr” przedostać z oceanu Wielkiego do oceanu Atlantyckiego, ale napotykał tu za każdym razem na wielkie ilości nagromadzonego lodu, który w tym miejscu natrafiał prawdopodobnie na stały ląd.

Pierwsze wiadomości o nowej ziemi na północy pochodzą od pewnego Andrejewa, który w roku 1764 pracował na wyspach Niedźwiedzych (na północ od Kolymy). Sierżant Andrejew oświadczył wówczas, że podczas swej podróży na północ od wysp Niedźwiedzych spostrzegł na lądzie, prowadzące na północno-wschód,

ślady sanek. Od tubylców dowiedział się, że w miejscach tych leży nowa ziemia.

Naskutek opowiadań Andrejewa zorganizowana została wyprawa geografów, jednakże nie odniosła ona pożądaných skutków. W latach 1821—23 udał się Wrangiel w tym samym kierunku, ale i temu nie udało się odkryć tajemniczej ziemi. Nie bacząc na to, opowiadanie Andrejewa nie poszło w niepamięć.

Liczni geografowie i nadal żywo interesowali się tą sprawą a w swoim czasie pojawiły się nawet konkretne twierdzenia, że ziemia ta nazywa się Tigiken i że jest zamieszkała przez naród Chrachat. — W r. 1914 usiłował Tajmyr ponownie przedostać do tej tajemniczej części oceanu Lodowatego, ale i tym razem nie osiągnięto żadnego celu.

Naczelnik wyprawy Wilkicki oznaczył wówczas na mapie wszystkie znane drogi podróżników, którzy przedostali się do tych części oceanu Lodowatego, przytem skonstatował Wilkicki, że żaden z podróżników nie dostał się do tych miejsc.

Ku uwadze wszystkich czytających!

W przeciągu **30 dni** wychodzenia „Goniec Wieczorny” wydał swym czytelnikom **1439 premji 1439**

w tem 44 nagrody pieniężne
Dziś jest ogłoszona 5-ta lista
wybrańców konkursu reklamowego
obejmującego 1.600 cennych rzeczy
o olbrzymiej wartości
zł. 15000 zł.

(50 dolarówek, 4 maszyny do szycia, 1 rower, 6 sztuk materiału, 5 sztuk płótna, 750 korcy węgla, 1500 klg. cukru, 3500 kilogr. mąki, oraz miesięczne utrzymanie rodziny)

Jednocześnie „Goniec” ogłosił obecnie
Nowy wielki konkurs
na stół wielkanocny

dla wszystkich sfer
i wszystkich stanów
!tylko z 10 bonami!

Ogłoszenia Czytelników „Gońca Wieczornego”

Administracja „Gońca Wieczornego”, ul. Piotrkowska 106, na niniejszym bonie przyjmuje bezpłatne ogłoszenie do rozmiaru 20 wyrazów.

!Podający ogłoszenie opłaca jedynie 10 groszy kosztów biurowych!

Tekst ogłoszenia: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Ogłoszenia Czytelników „Gońca”

LOKALE i MIESZKANIA

ZAMIENIE

sklep z mieszkaniem na pokój z kuchnią. Wiadomość: Orla 16, m. 2. 1339

POKÓJ BEZ MEBLI

dla pojedynczej osoby natychmiast tanio do wynajęcia. Al. Kościuszki 37, m. 2, I p. 1348

OD ZARAZ

do wynajęcia 2 mieszkania 4-pokojowe z wygodami i 3-pokojowe z wygodami bez ładu. Boraks, Różana 10. 1285

DO WYNAJĘCIA

1—2 pokoje umeblowane lub bez na ul. Piotrkowskiej. Oferty sub. „El” do „Gońca”. 1314

POSZUKUJE

pokoju z kuchnią wprost od gospodarza. ewentualnie jeden pokój za jednorazowym wynagrodzeniem. Oferty do „Gońca” sub „Z. D.” 1289

POSZUKUJE

mieszkania 2 pokoje z kuchnią w okolicy ulicy Przejazd, Nawrot, Targowej. Łaskawe zgłoszenia 28 p. Strz. Kan. 33-35, m. 15. 1343

ZAMIENIE

pokój z kuchnią nadający się na sklep, w okolicy Kilińskiego, Główniej, Nawrot. M. J., Wilcza 15. 1392

POSZUKUJE

niedużego lokalu sklepowego z pokojem lub bez, może być na krańcach miasta. Oferty z warunkami do Gońca pod „Piny”. 1358

Dajcie pracę bezrobotnym

SZOFRER-MECHANIK

nieużywający alkoholu poszukuje posady, może być na wyjazd. Jeździ na europejskich i amerykańskich samochodach. A. Kaźmierczak, Kunlicera 21. 1396

MŁODA PANIENKA

6-klasistka z 2 letnią praktyką poszukuje posady do dzieci. Chętnie na wyjazd. Zgl. u B. Makusa, Składowa 19, III p. 1344

MŁODZIENIEC

lat 17 poszukuje jakiegokolwiek pracy biurowej. Pisze biegle na maszynie. Łaskawe oferty sub „Natan R.” do Gońca. 1349

KTO PRZYJMIE

17-to letniego młodzieńca inteligentnego z średnim wykształceniem na posadę lub na praktykę (na techn. dent.) Łaskawe oferty do adm. Gońca pod „Orak”. 1351

16-to letni CHŁOPIEC

inteligentny poszukuje jakiegokolwiek pracy. Wiadomość: Malinowski, Piotrkowska 83, w podwórzu, lewa oficyna, II-gie wejście III p., Nr. 31. 1296

INTELIGENTNA

panna pragnęłaby obiać posadę w charakterze gospodyni u samotnego pana. Łaskawe oferty proszę składać w adm. „Gońca” pod „Inteligentna panna”. 1309

POMOCNIK

majstra „kuchni farb” ze świad. P. S. W. poszukuje posady w miejscu na prowincji lub na wyjazd z kraju. Łaskawe oferty pod „J. M.” do administracji „Gońca”. 1298

MŁODZIENIEC

6 klasy kursów gimnazjalnych poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty pod „Praca” do administracji „Gońca”. 1293

PALACZ

maszynista szuka zajęcia w Łodzi lub też na wyjazd do folwarku. Oferty sub „M. N.” do „Gońca”. 1277

SZOFRER-MECHANIK

inteligentny poszukuje posady. Jeździ na amerykańskich i europejskich samochodach. Wiadomość: A. Kaźmierczak, Kunlicera 21. 1312

CHŁOPIEC

16 letnio poszukuje jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty pod „F. G.” do „Gońca”. 1318

MŁODZIENIEC

17-letni z średnim wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady w sklepie lub biurze, wymagania skromne. Łaskawe oferty pod S. M. do adm. Gońca. 1347

MŁODZIENIEC

19-letni poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe oferty pod „Młodzieniec 19” do Gońca. 1346

MŁODA

panienka 4 klasistka, Niemka, z praktyką poszukuje posady do dzieci. Zgl. u B. Makusa, Składowa 19, III p., m. 49. 1378

INTELIGENTNY

młody człowiek, z kilkulatnią praktyką biurową, poszukuje jakiegokolwiek posady. Wymagania b. skromne. Łaskawe oferty do adm. Gońca pod „Zetka”. 1394

